

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Égész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Régi elnök — új reménységek.

Ezelőtt négy évvel cikket irtunk az Egyesült Államok elnökválasztásáról. A cikknek az volt a címe: *Új világ az új világban*. Azt a reményünket fejeztük ki akkor, hogy az Egyesült Államok megválasztott elnöke: Franklin

Roosevelt új irányt szab országának belső és külső politikájának.

Eladdig Wilson tízennégy békepontjának bukása után az volt a helyzet, hogy Amerikában a republikánus párt gyakorolta a hatalmat és ennek a pártnak az volt a fő irányelve, hogy Amerika többé ne avatkozzék be Európa zűrzavaros dolgaiba. Nagy volt tehát a reménykedés mindenfelé, mikor ez az irányt négy évvel ezelőtt a választásokon megváltották. — Azt lehetett várni ugyanis, hogy az új elnök, Franklin Roosevelt új külpolitikát fog követni, Európában a nemzetközi tárgyalásokon erősen bele fog szólni, hogy jóvá teszi azokat a hibákat, amiket Wilson elkövetett.

A négy esztendő leforgott s bizony azt kell megállapítanunk, hogy Amerika nem vállalt jelentősebb szerepet Európában a vajudó kérdéseinek megoldásában. Állán legutóbbi lépése birt nagyobb sullyal, mikor Angliával együtt támogatta a frankok pénzének lecsökkentett értékén való megmaradását.

Roosevelt külpolitikai óvatosságát meg lehet érteni. A belső politikában ugyanis nagyon súlyos feladatok hárultak rája. A gazdasági viszonyok óriási belső ellentétet teremtettek Amerika polgárai között. A nem-

zeti jövedelemnek kilencven százaléka a nagy vállalatok kezébe került, a polgári és munkás tömegek gazdaságilag a mérhetetlen hatalmu bankoknak, ipari- és kereskedelmi vállalatoknak igájába jutottak. Ennek a helyzetnek az lett a következménye,

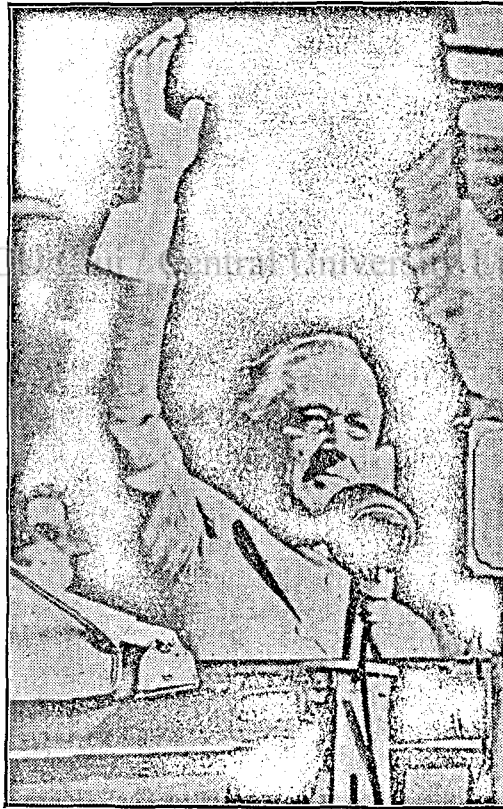
hogy a gazdasági viszonyok romlásával a tömegek szörnyű nyomorba jutottak, mivel a nagy tőke árnyékában elsorvadt ellenálló erejük.

Roosevelt négy esztendő elnöki szolgálata ennek a belső válságnak a küzdelmeivel, bajaival telt el. — Merész kézzel nyúlt bele a gazdagok érdekhálózatába s az államnak nemcsak kormányzati szükségleteit, hanem új munkaalkalmak teremtésének a költségeit is a nagy vagyonokra hárította. S bátorságának meg is volt az eredménye, mert Amerika az utóbbi években újra a gazdasági gyógyulás útjára lépett.

Most újra elnökválasztás zajlott le Amerikában. A nagy vagyonok urai mindent

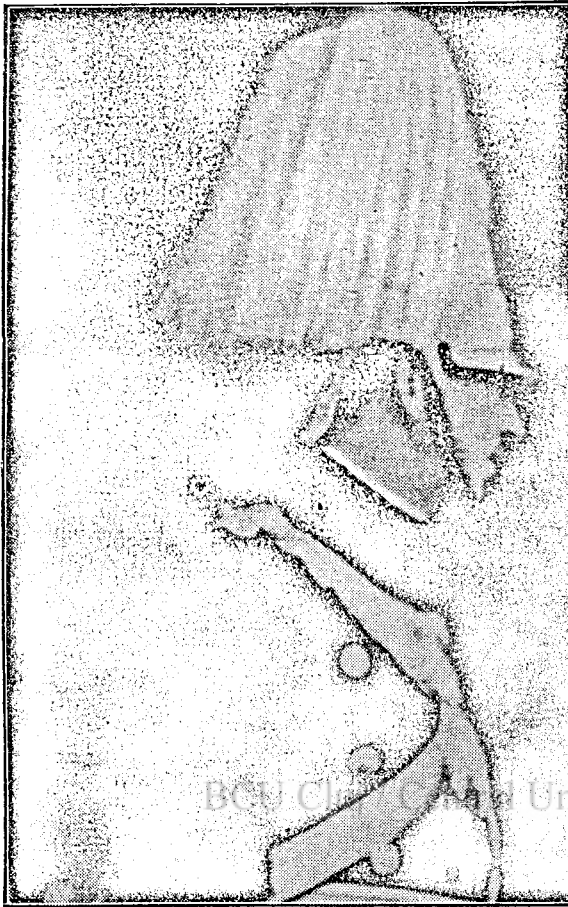
elkövettek, hogy a választások az ők érdekei szerint végződjenek. De Amerika tömegei megint Rooseveltet juttatták az elnöki székbe. A választások káprázatos sikert hoztak Rooseveltnek: 531 szavazatot kapott, míg ellenfelére csak 12 szavazat esett.

A belső viszonyok rendezését tehát még nagyobb hatalommal folytathatja. De remélhető, hogy ezután a nemzetközi politikába is süröbben és erősebben fog beleszólni, mint eddig tette. Feladat bőven kínálkozik mind Európában, mind a többi földrészekben.

Roosevelt programbeszédet mond rádióba.

Államfők találkozása.

Mult számunkban ismertettük Károly király Őfelségének Csehszlovákiában tett látogatását. Őfelsége hazatért már országába, utjának eredményei és következményei azonban még nem bontakoztak ki teljesen. Bizonyos, hogy Románia és Csehszlovákia viszonya még barátságosabb lett és minden megtörtént arra nézve is, hogy Jugoszláviát, újlag a kizárlathoz kössék. Ismeretes ugyanis, hogy Jugoszlávia magatartását két oldalról is meg

akarják változtatni. A németek már régóta fáradoznak a jugoszlávok megnyerésén s legutóbb Mussolini is nagyon barátságos szellemen beszélt Jugoszláviáról. A prágai ha-

tározatokat Antonescu külügyminiszter fogja közelebbről Belgrádban előterjeszteni. Képünk Károly király Őfelségét és Benes köztársasági elnököt ábrázolja.

Pilsudsky utóda.

Azóta, hogy a lengyelek legtekintélyesebb embere, Pilsudsky marsall meghalt, Lengyelország külső politikája nagy ingadozásokat mutat. Pilsudsky azon volt, hogy hazája és Németország között jó viszonyt teremtsen s ezzel utját szegje az orosz bolsevizmus előretörésének. Most utódjául, Lengyelország marsalljául Rydz-Smigly-t választották meg.

Mussolini beszéde.

Október 30-án kétszázötvenezer főnyi hallgatóság előtt hangzott el Milánóban az olasz miniszterelnöknek világszerte nagy érdeklődéssel várt beszéde. A nagyszabású beszéd megfelelt a várakozásnak: teljes szabadsággal állapította meg Olaszország álláspontját a világpolitika minden függő kérdésében.

Lesújtóan nyilatkozott az olasz nép rajongva szeretett vezére a Népszövetségről és annak munkájáról. Megállapította, hogy a leszerelés minden fogadkozás ellenére nem következett be, sőt a fegyverkezés lázasabb és nagyobb arányu, mint valaha is volt. Abrándképnek mondta Mussolini az együttes biztonságra törekvést, mert „férfias nép nem hajlandó sorsát bizonytalan harmadik kezébe tenni”, — a Népszövetségről pedig kijelentette, hogy *az vagy megújodik, vagy eltűnik.*

Ezután válaszolt Mussolini Olaszország viszonyát a többi államokkal s kijelentette, hogy a néhány évvel ezelőtt megjavult olasz-francia viszony elhidegült, de igen jó viszonyban él Olaszország Svájjal, a megerősített függetlenségű Ausztriával és Németországgal. Különös melegséggel emlékezett meg Magyarországról. Végre — ami talán ezuttal legfontosabb része volt a beszédnek — megemléke-

zett az olasz-szerb viszony megjavulásáról, kijelentve, hogy *ma már megvannak a megfelelő erkölcsi, politikai és gazdasági alapok a két ország barátságának megerősítésére.* Anglia felé békét hirdetett Mussolini, de egyúttal kiemelte, hogy a Földközi-tenger Anglia részére csak egy a többi utból gyarmataihoz, míg Olaszországnak egyetlen tengere, tehát annak szabadságát meg kell őriznie. Végül bizonyosságot tett Olaszország vezére a béke, de a fegyveres béke mellett.

A hatalmas beszédnek leirhatatlanul lelkesítő hatása volt az olasz nemzetre, de nagy hatást keltett az világszerte. A francia hivatalos és félhivatalos közvélemény kedvetlenül fogadta a beszédet s máris hangoztatja, hogy Franciaország nem mond le sem az együttes biztonságról, sem a Népszövetségről. Ugyanily értelemben nyilatkozott a cseh miniszterelnök is. Angliában meglepedést keltett, hogy Mussolini a béke mellett szólalt meg s hogy Anglia felé is békés hurokat pendített meg. Hivatalos nyilatkozatot közelebbről tesz Eden külügyminiszter. Szerbiában örömet keltett a beszéd, a barátságos államokban: Németországban, Magyarországon és Ausztriában meleg elismerést, sőt lelkesedést. Általában pedig új világpolitika kezdetét látják benne.

Külföld.

Horthy Miklós Olaszországban. A magyar kormányzó közelebbről négy napi tartózkodásra Olaszországba utazik. Az utazása Mussolini milánói beszéde idején már elő lehetett készítve, mert az olaszok vezére beszédének Magyarországra vonatkozó részében célzást tett arra, hogy Olaszországnak közelebbről alkalma lesz Magyarországra iránt érzett szeretetének megfelelő kinyilvánítására.

Horthy Miklós látogatásának a baráti viszony megerősítésén túl nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak.

A magyar külpolitika. Kánya Kálmán, magyar külügyminiszter a képviselőház külügyi bizottságában ismertette a magyar külpolitika alapelvét. Ez az egyenjogúság elismertetése és megvalósítása s a béke munkálása. A miniszter megemlékezett a kisantant államokról s kijelentette, hogy megvan a lehetőség a gazdasági és a politikai együttműködésre is, ha elismerik és biztosítják Magyarország egyenjogúságát. A külügyminiszter álláspontját a magyar képviselőház külügyi bizottsága egy értelemmel helyeselte s megemlékezett róla Krofta cseh miniszterelnök is, mondván, hogy a kisantant ma már nem Ma-

gyarország ellen irányuló szövetség s hogy semmi akadálya sincs már a kisantant részéről a Magyarországgal való együttműködésnek. Az egyenjogúság kérdéséről a cseh miniszterelnök semmit sem szólt.

Magyarok Szerbiában. A mostani szerb kormány megszüntette a szerbiai magyarok ellen régebben elrendelt és hosszú időn át fenntartott elnyomó intézkedéseket. Nevezetesen visszaállította az állami magyar elemi és középiskolákat, ugyancsak a belgrádi magyar tanítóképzőintézetet s megengedte a magyar művelődési egyesületek munkáját is.

Valószínű, hogy ezeket az in-

tézkedéseket az olasz-szerb viszony megjavulásának köszönheti a szerbiai magyarság.

Az angol trónbeszéd. VIII. Eduárd angol király most az angol országgyűlés újabb szakát trónbeszéddel nyitotta meg. Az országgyűlés termébe nem a régi káprázatos fényű menetben vonult fel a király és kísérete, hanem autókban, de az országgyűlés megnyitása különben az évszázados gyönyörű szertartások szerint történt.

A trónbeszédben a király bejelentette Anglia ragaszkodását a Népszövetséghez, de azt is, hogy az ország kormánya részt fog venni a Népszövetség reformjára irányuló nemzetközi munkában. Hangoztatta a semlegesség fenntartásának szükségességét a spanyol belháborúban, tejelentette az ország katonai megerősítésének gyors haladását és a gazdasági helyzet javulásának fokozódását s kifejezte, hogy bár az angol szabadságjogok törhetetlen híve, szükségessé tartja a rendbontók szigorú fékmentartását.

A trónbeszédet az országgyűlés osztatlan helyesléssel fogadta.

Allamférfiak utazása. Beck lengyel külügyminiszter közelbról Angliába utazik, Ciano olasz külügyminiszter pedig a hármas megállapodás államainak bécsi tanácskozása után Bu-

dapestre látogat el. Ezek a látogatások bizonyosan összefüggésben vannak fontos gazdasági és politikai kérdésekkel.

Kormányátalakítás Ausztriában. Schuschnigg kancellár megingint átalakította kormányát, kihagyva belőle a honvédő (Heimwehr) párt képviselőit. Az átalakításnak az az oka, hogy a honvédő pártban súlyos belső vilongások voltak s ezek zavarták a kormányzás egységes menetét. Az a remény, hogy az átalakítás után semmi akadály nem lesz a nyugodt kormányzásnak

Angol figyelmeztetés Németországnak. Göbbels és Göring német miniszterek nyilvános beszédben nagyon élesen emlékeztek meg a német hadisarcról s a volt német gyarmatokról. Ezek a beszédek kellemetlen hatást keltettek Angolországban s az angol kormány jegyzékben tiltakozott hangjuk ellen.

Remélik azonban, hogy ezeknek nem lesz befolyása a különben javuló angol-német viszonyra.

A téboly művészei. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely *Tolnai Világlapja* új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett remek riportokat, cikkeket és nagyszerű folytatásos regényt talál az olvasó a nagyszerű képsalpon.

Parlament

Milyen törvényjavaslatokat fog tárgyalni a parlament? A kormány tagjai a legutóbb tartott minisztertanácson összeállították azoknak a törvényjavaslatoknak a kimutatását, amelyeket a november 15.-én összeülő parlament tárgyalni fog. A minisztertanács határozata szerint legelőször a mezőgazdasági biztosítás, a mezőgazdasági termények raktározása, a közhasznú munka ellenőrzése, a köztulajdon védelme, a miniszteri felelősség és a sajtó törvényjavaslatok kerülnek tárgyalásra. Különösen a sajtótörvény vitája ígérkezik hevesnek. A törvényjavaslat ugyanis az újságírást egészen új alapokra fekteti. Dnuvara miniszter kijelentette, hogy nagy súlyt helyez az újságíró társadalom megszervezésére és az újságírást olyan védelemben akarja részesíteni, mint az ügyvédi foglalkozást.

Bratianu George a külügyi bizottság összehívását sürgeti. Az ifju liberálisok vezére, Bratianu George, levelet intézett a parlament elnökéhez. Levelében orra kérte, hogy a parlament külügyi bizottságát sürgősen hívja össze. Bratianu levelében kifejti, hogy a mai zavaros nemzetközi helyzetben feltétlenül szükséges, hogy a pártok vezetői

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzen tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

című könyve előfizetőink számára 65 lei és 15 lei portó, összesen 80 lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

nyilvánítsanak és megfelelő felvilágosítást kapjanak a kormány külügyi politikájáról.

Mihalache a szélsőséges mozgalmak ellen beszél. A nemzeti parasztpárt Cernautiban gyűlést tartott. A gyűlésen revízióellenes beszédek hangzottak el. Mihalache hangsúlyozta, hogy a Romániában élő kisebbségek dolgozó népek és ezért jó viszonyban kell élni velük. Mihalache előadta, hogy a fiatalokat megtévesztették és hangzásos jelszavakkal akarják a kisebbségek és a zsidók ellen uszítani.

Az ifju liberálisok Titulescu külpolitikáját helyeslik. A parlamenti ülészek megnyitása előtt fokozott élénkség tapasztalható a politikai pártok kebelében. Az ifju liberálisok egyik gyűlésén az a vélemény alakult ki, hogy Titulescu külpolitikáját kell a jövőben folytatni. Foglalkoztak a gyűlésen Mussolini legutóbb tett külpolitikai kijelentéseivel és megállapították, hogy ezek a kijelentések mindenben igazolásul szolgálnak Titulescunak, hogy Románia számára helyes külügyi politikát folytatott.

Véres gyűlés. A nemzeti parasztpárt Teleana de Sus, regáti körzetében tagozati gyűlést tartott. A gyűlés szervezője és vezetője Negrei tábornok volt. Amint a tábornok a gyűlésről hazakeren hazafelé igyekezett, egy kuzista csoport feltartóztatott. A tábornok szorongatott helyzetében a támadók közé lépett. Erre általános verekezés következett. A verekezésnek 14 sebesült áldozata volt. Egy ember, akit a tábornok revolvorgolyója talált, meg-

Juhok, szarvasmarhák **májmetelybelegységét** biztosan gyógyítja: EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

Junian megértő nyilatkozata. Vezető politikusok részéről az utóbbi időben megértő nyilatkozatok is hangzanak el a kisebbségek felé. Legutóbb Junian volt miniszter nyilatkozott megértően a kisebbségekkel szemben. A volt miniszter a következő kijelentést tette:

— *A szélsőségek uszításaival szemben komolyan fel kell vetni azt a kérdést, hogy mit kezdjünk az ország többmillió kisebbségi lakóival? Vajon megöljük őket? Vagy talán kikergethetjük őket az országból? Az volna-e esetleg a helyes, hogy a kisebbségi kérdés miatt a polgárháború rémét idézzük fel? Kérem tőletek, nem vétek-e megzavarni a dolgozó népbékességét és az ország lelki egységét, hogy a határokon túl fenekedő ellenség meghasonltságunkban könnyebben letiporjon bennünket?*

Nem kaptak segítyt Targu-Muresen a kisebbségi iskolák és egyházak. A tárgumuresi időközi bizottság a százmillió költségetéből semmit sem juttatott a magyar hitvallásos iskoláknak. Az időközi bizottság törvénytelen eljárását az *Országos Magyar Párt* helyi tagozata megfellebbezte.

Takarékossági nap. Október 31.-én a legtöbb országban „takarékosági nap”-ot tartottak. Az iskolákban ezen a napon előadásokat tartottak és kifejtették előttük, hogy a takarékoságnak az élet minden terén nagy jelentősége van.

A pesti színész nő titkos házassága. Erről közöl pompás képecskéket a *Délbáb* új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A remek rádióműsorokat, novellákat, színházi beszámolókat, nagyszerű filmrovatot, pletykákat, divatos és több, mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a kitűnő színházi képeklapban.

Senki ne mulassza el

egy olyan zsebnaplóról gondoskodni, amely tartalmánál fogva úgy a hivatalos, mint a mindennapi életben lépten-nyomon előforduló kérdésekkel egész éven keresztül, kimerítő tájékoztatót nyújt. Ez a közkeveltségnek örvendő

„Special” zsebnaplár

Terjedelme kb. 200 oldal. Külön blokkal.

Ára: Izléses vászonkötésben — — 40— leu

Elsőrendű bőrkötésben — — 60— leu.

Kapható minden könyvkereskedésben! **Akkik a »Magyar Népe« úján rendelik meg 15— leu, illetve 10— leu engedményben részesülnek, tehát 25—, illetve 45— leuért kapják, az ár előzetes beküldése mellett portómentesen.**

Büntetés

Közkegyelem január elsején. Január elsején lép életbe az új büntető törvénykönyv. Hír szerint a büntető törvénykönyv életbeléptetésével egyidejűleg az országban több, mint ezer elítélt fog kegyelmet kapni és nagyon sok függőben levő bűnügyet fognak megszüntetni.

Felmentették az államellenes izgatással vádolt lelkészt. Kiss János Ciresoain-i ref. lelkész. Kovács Sándor tanító és Nagy Dániel presbiter ellen vádat emeltek államellenes izgatás címen. A vádirat szerint a tanító és a presbiter a községben és az iskolában felszólították a község lakosságát, hogy a gyermekeket ne adják az állami iskolába és ne járuljanak hozzá egyetlen banival sem az állami iskola felépítéséhez. Az ügyet első fokon a deji törvényszék tárgyalta és a vádlottakat felmentette. Fellebbezés folytán az ügy a cluj-i ítélőtábla elé került. Az ítélőtábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét és így a vádlottak felmentése jogerőssé vált.

Egész a királyig... Lénárt Károly tárgyumuresi cipész-mester minden ingóságát lefoglalták adótartozásban. A cipész-mester, aki háborus rokkant, panasszal fordult Ofelségéhez. A levélben arra kérte, hogy rendelkezje el az uralkodó adótartozásának leírását és olyan adó megállapítását, amelyik arányban van tényleges keresetével. Az

udvarnagyi hivatal a levelet a pénzügyminisztériumhoz tette át. A pénzügyminisztérium elrendelte, hogy Lénárt számára állapítsák meg a legalacsonyabb adókulcsot és elvitt ingóságait adják vissza.

Büntetés a magyar himnusz éneklése miatt. Farkas Károly petrilacai református lelkészt felelősségre vonták, mert egy esküvő alkalmával a templomban megjelent lakodalmi sokaság elénekelt a magyar himnusz. Az ügyet több bíróság tárgyalta. Legutóbb a tárgyumuresi ítélőtábla elé került az ügy. A bíróság előtt dr. Gyárfás Elemér, magyar szenátor látta el a védelmet. A bíróság ítéletében megállapította, hogy a magyar himnuszban a román államra sértő kitétel nincsen, mivel azonban a magyar nép hivatalos főhása. Romániában énekelni nem szabad. Ezért Farkas Károly református lelkészt 15 napi elzárásra ítélték. Farkas az ítéletet megfellebbezte.

Oriási árvíz a Zsilvölgyében. A napok óta tartó esőzés megduzzasztotta a Zsil folyó vizét. Az áradat elmosta a vasuti töltést és több községet elöntött. Több ezer hold őszi vetés megsemmisült. A Zsil folyó áradásának tíz halálos áldozata és 200 sebesültje van. A hatóságok megállapítása szerint, a hajléktalanul maradt emberek száma két ezerre tehető.

A Szilágyságban bevonták az összes fegyvertartási engedélyeket. A zalau megyefőnök ren-

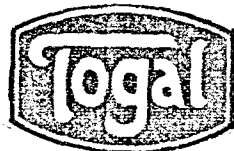
deletet bocsátott ki, hogy minden fegyverengedélyt vonjanak be és kobozzák el a fegyvereket. A megyefőnök a szokatlan rendelkezést azzal indokolja, hogy a megyében több fegyver van polgári egyének kezén, mint, amennyi fegyver felett a katonaság és a csendőrség rendelkezik.

Kutatórgezők a székelyek között. A székelyek körében felelőtlen emberek arra izgatnak, hogy a közbirtokossági vagyonekat fel kell osztani. A mozgalommal kapcsolatban figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy ne higgyenek a rosszindulatú izgatóknak. A mozgalom kezdeményezői ugyanis nem törődnek azzal, hogy évszázados, székely vagyonek semmisülnének meg a közbirtokossági vagyonek felosztása következtében. Azoknak csak egy dolog fontos, hogy a zavarosban halászhasanak. Dr. Páll Gábor képviselő gyűlésen és az újságokban végzi a felvilágosító munkát, hogy a szerencsétlen lépéstől visszatartsa a közbirtokosságokat. A magyar képviselő elrettentő példaképpen állítja azok elé, akik a közbirtokossági vagyonekat fel szeretnék osztani, Chibed és Porumbacul Mic községeket. Itt ugyanis a felosztás megtörtént és a falvak népe között nagy elégedetlenség van.

Ha sikert akar érni,
írjesszen a
„MAGYAR NÉP”-ben!

Mindennemű Rheumás

fájdalmaknál, köszvény, idegzsába és hasonló megbetegedéseknél a Togat-tabletták biztosan és gyorsan hatnak. Ha orvosok ezzel ajánlják a szert, Ön is bizalommal használhatja. Meglepően kedvező eredmények olyan esetekben is, mikor semmiféle más szer nem használt. Egy kísérlet meg fogja győzni! Kapható gyógyszerárakban és drogériákban 42, 14 és 3 tablettás csomagolásban.

Erdekes ítélet. Az aradi törvényszék fegyverkihágási ügyben érdekes ítéletet hozott. Egy tartalékos tisztet fegyverrejtéssel vádoltak, mert lakásán kardot és revolvvert találtak. A tartalékos tisztet a járásbírószék pénzbüntetésre ítélte. Az aradi törvényszék az ítéletet megváltoztatta. A tisztet felmentette, kimondva, hogy a tartalékos tiszteknek joguk van lakásukban bármilyen fegyvert tartani, ha a fegyvereket évente bemutatják a hadkiegészítő parancsnokságnak.

Halálos diákszerencsétlenség. Mesterházi Nagy Gyula, tizenhat éves timisoarai diák revolvért akart eladni Gyurica György diáktársának. Mutogatás közben a pisztoly elsült és Gyurica Györgyöt olyan szerencsétlenül találta, hogy holtan esett össze.

Meghalt a hadgyakorlat alkalmával lezuhant repülőtiszt. Közöltük lapunkban, hogy a hadgyakorlatokat sajnálatos esemény zavarta meg. Két repülőgép összeütközött és lezuhant. A súlyosan sebesült vezetők közül az egyik már régebben, Ticlescu repülőfőhadnagy pedig most, hosszas szenvedés után a lugoji kórházban meghalt. Buzarestben temették el nagy katonai pompával.

Haláleset erdőlés közben. Tardos András, bicsadi földműves géppel szállított. A lovak elragadták a szekert és Tatár a kerekek alá került. A súlyos szekér vezető teljesen szétroncsolta. Tatár a helyszínen meghalt.

November 15.-én megkezdik a büntetések végrehajtását. Az igazságügyi miniszter tekintettel a gazdasági munkálatókra, a gazdák pénz- és fogságbüntetésének végrehajtását felfüggesztette. A türelmi idő november 15.-én lejár és akkor megkezdődik a büntetések végrehajtása.

Nagy vasuti szerencsétlenség történt Foksani közelében. Foksáni közelében a személyvonat egyik kocsija kisiklott és felborult. Hat utas meghalt, nyolc utas súlyosan megsebesült.

Súlyos büntetés vadászati kihágásért. A baiamarei járásbírószék Mostos Antal erdészt ötezer lej bírsággal sújtotta, mert tilalmi időben két nyulat lőtt. Az öreg erdész megfellebbezte az ítéletet.

Bővítik az orosz börtönöket. Oroszországban a politikai foglyok száma annyira megsaporodott, hogy a meglévő börtönök nem tudják befogadni azokat. A szovjet urai nem tudják elhelyezni a legutóbb letartóztatott tisztviselőket sem és ezért elhatározták, hogy új börtönöket fognak építeni. A legnagyobb orosz börtön Tobolszkban van. Ebbe a börtönbe a legutóbbi hónapok során 10 ezer új foglyot zártak el.

Roszul sikerült repülőverseny. A Páris és Délkelet India között rendezett repülőverseny egyetlen gépe sem tudta eddig a feladatot megoldani. Több gép szerencsétlenül járt, vagy pedig feladta a versenyt. Így a csaknem tízmillió lej értékű jutalomdíjat nem fogják kiadni.

Tömeggylkosság Galatiban. Galatiban Mihaiu Mandandanis péket, feleségét és négy segédjét fejszecsapásokkal meggyilkolták. A gyilkos a véres tett elkövetése után kifosztotta a pék lakását. A gyilkosságot Bérila, szökött feyenc követte el.

Megőrült Matuska? A biatorbágyi merénylet védői beadványt intéztek a törvényszékhez. A beadványban arra kéri a bíróságot, hogy a Matuska ügyben szüntessen be minden további tárgyalást és törvényes lépést, mert Matuska megőrült.

Karácsonyfaünnepélyre teljes műsor jelent meg s kapható darabonként 20 lejért a Minervánál s Petri Károly Tg.-Mures, Str. Marasesti 4. sz. alatti könyvesboltjában. A füzet egy beköszöntőt s 4 kisebb-nagyobb jelenetekből álló darabokat tartalmaz s némelyik darab máskor is használható. Szerzője Bakk József Jernuteni-radnótfáji lelkes.

Elkoboztak egy magyar ujságot, mert nem közölte a megyefőnök beszédét.

Sft. Gheorghe Bidu megyefőnök a tanítóképző felavatásán beszédet mondott. Beszédét eljuttatta az összes ujsághoz azzal a meghagyással, hogy az ujságok kötelesek a beszédet leközzölni. A Székely Népi ujság nem közölte Bidu beszédét, aminthogy nem is volt köteles közzölni. Az ujságot a sajtórendőrség átvizsgálta és megjelentetését engedélyezte. Közben a megyefőnök értesült arról, hogy beszédét az ujság nem közölte s

erre az ujság megjelenését betöltötte. Az ujság vezetősége lépéseket tett az ügyben az ügyészségen és így az ujságot forgalomba hozták. A prefektus erre az összes árusító helyeken elköszöntette az ujságot.

Idegen nyelven fog híreket közölni a magyar rádió. A budapesti rádió a hét három napján német, francia, olasz és angol nyelven fog híreket közölni. A magyar rádió az idegen nyelven való hírközlést azért vezette be, mert a magyarországi események iránt nagy érdeklődés mutatkozik külföldön.

Szekér-lőccsel ütöttek agyon egy legényt. Licareti Joan, oravicai gazdálkodó üres szekérral haladt az uton. Calina Károly, Sumita-i legény megállította, hogy őt és két társát vegye fel fizetségért a szekérra. Licareti nem akarta a legényeket felvenni, ebből veszekedés, majd verekezés támadt. Licareti verekezés közben a szekérlőccsel védekezett és új fejbévágta Calinát, hogy a legény egy heti szenvedés után meghalt. Licareti lefartóztatták.

Benzinforrást találtak Romániában. Ismeretes, hogy a benzint finomítás útján nyerik ásványi olajból. A legkritikább dolog, hogy a földmélyéből tiszta benzint lehessen kapni. A petroleum-vidéken, Margineni mellett, 1800 méteres mélységből, egy furás után, csaknem tiszta benzint tört fel. Az új benzinforrás nagyon értékes és ezért felhasználására minden műszaki intézkedés megtörtént.

KARÁCSONYI AJÁNDÉK!

December hó közepén jelenik meg
Dr. Görög Ferenc:

A magyar nemzet története
III. kiadás.

416 oldalon (160 képpel) finom fehér papira nyomva, élvezetes nyelven, színesen megírva, ismerteti a magyarság ezeréves dicsőséges történetét.

Ara postaköltséggel együtt féláron

csak 50.— lej.

A személyesen vásárlók 45.— lejért kapják.

Díszes egész vászonkötésben 20.— lejjel drágább.

Vidékre célszerű több könyvet együttesen, egy címre rendelni meg, hogy a könyveket a biztonságosabb postacsomagban leheszen küldeni.

Rendelések csak a pénz előzetes beküldése ellenében szállítanak.

A gyűjtők minden 10 drb után **ingyen**

kapnak egy füzött, 15 drb után egy díszes egész vászonkötésű példányt.

Könyvkereskedőknek méltányos engedmény.

Rendelje meg mielőbb ezt az értékes könyvet, mert a *rendkívüli kedvezmény csak december 10-ig érvényes!*

A könyv ára a megrendelő pontos és olvasható címének jelzése mellett a következő címre küldendő:

MINERVA Műintézet
Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Nagy repülőgépszerencsétlenség történt Németországban. A frankfurti repülőgép a sűrű ködben facsoportba ütközött. A szerencsétlenség alkalmával tíz ember meghalt.

Tűzet okozott a kisfiu. Diciánmartin mellett, Petrisat községben Gábor János gazdálkodó öt éves kisfia gyufával játszott a csűr közelében. A csűr meggyult és leégett. A tűz továbbterjedését a kivonult tüzoltóság akadályozta meg.

Mit kell tenni, ha bomba robban? Olaszországban célszerű módon oktatják ki a lakosságot, miképpen viselkedjék, ha ellenséges repülőgépek támadják meg a várost és bombát dobnak le. Az olasz kormány gramofonlemezre vette fel a repülőgép-támadás alkalmával tanusítandó magatartásra vonatkozó tudnivalókat. Az összes utasítások négy hanglemeze van felvéve. Így az olaszok hangleméről tanulhatják meg, hogy ellenséges repülőgépek támadás esetén mit kell tenniük.

Csak ötven hektáron alól lesz kötelező a jég- és tűzbiztosítás. Közöltük lapunkban, hogy a kormány a kötelező biztosítás bevezetésének gondolatával foglalkozik. Terv szerint az összes gazdákat arra köteleznék, hogy az állami biztosító intézetnél biztosítsák terményeiket és összes mezőgazdasági felszerelésüket jégverés, illetőleg tűzkár ellen. Újabb hírek szerint a kötelező biztosítás csak az ötven hektáron aluli birtokosokra fog vonatkozni. Az ennél nagyobb birtokokkal rendelkező birtokosok tetszésük szerinti biztosító intézetnél is biztosíthatnak. A terv szerint a kiscgazdától a biztosítási díjakat a pótdék módjára hajtják be.

Szerencsétlenség a szüireten. Rogojan Vasile szüiretről mustot szállított Szatmárra (Satu-mare-ra). Szekerének egyik kereke kiesett és Rogojan a horodók alá került. Súlyos sebesülésével kórházba szállították, ahol meghalt.

*Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a,*

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

XX

Lelkészbeiktatás

Gheorgheni-ben

Cluj-tól pár kilo-

méterre fekvő

Gheorgheni hatalmas református gyülekezet ünnepélyes keretek között iktatta be lelkipásztori hivatalába Tóbiás Jenő püspököt.

Gherla es-

zesi segédlelkészt. A beiktatást Szabó Domokos lelkész végezte, aki gyönyörű beszédben szólta a lelkipásztor és gyülekezet együttes munkájának értékességét. Utána Tóbiás püspök mondotta el beköszöntő beszédét, melyet a gyülekezet addig még ismeretlen lelkipásztor teljesen meggyert a gyülekezet szeretetét. A biztosíték gyan az áldásos munkára a hatalmas gyülekezet és a kó-

nyaltan cselekvő ifju lelkipásztor között levő: szeretet. Lehgható volt a különböző al-

latok és testületek, valamint helybéli róm. kath., gör. kath. papok tisztelgése. Ugy Kovács István róm. kath. plébános, mint a gör. kath. lelkész üdvözlő

szavaira az ifju lelkész különösen válaszolva ígérte, hogy minden igyekezete a közös munkára fog irányulni. Erdes is dolgozni azért a népért,

melyik olyan szépen őrzi a hitet, ami ősi a viseletben és a szokások templomához, hitéhez, fajához!

Haláleset a lakodalmon. Gheorgheni köz-

ben lakodalom volt. Amikor a násznagy, Bándi István az ősi szokás szerint a menyasszony háznál, templomba indulás előtt, a menyasszonyt bucsuztatásértelen összeesett és azonnal meghalt.

"MAGYAR NÉP"-et

szerezni magyar kötelesség!

Kérelem. 1905 november 14-én, 1909 május 3-án, 1910 július 15-én és 1913. szeptember 8-án tartott lengyel nemzeti ünnepeken Lembergben, Krakowban magyar küldöttségek jelentek meg néhai gr. Pininsky Viktorné, dr. Kovács-Karap Ernő, néhai dr. Nagy György képviselő, néhai báró Nyáry Albert a Magyar-Lengyel Egyesület elnöke, Kovács I. István a Kosuth Szövetség elnöke vezetése alatt. Dr. Kovács-Karap Ernő ezúttal felkéri azokat, akik ezek bármelyikén résztvettek, küldjék be címüket hozzá, Budapest IV. Semmelweis-u. 1. Országos Kaszinó.

Kismoky Károly, László Mihály, Sierminsky János, Varga Gyula és dr. Marczinek Jenő felkéri azokat, akik a világháborúban a lengyel légiókban, vagy 1919-1922 között más lengyel formációban szolgáltak és eddig még nem adtak jelt magukról, valamint azokat, kiknek hozzátartozója a légióknál hősi halált szenvedett, adják le címüket írásbelileg Miklósi Ferdinánd Leóhoz Budapest, X. Szabóky-u. 58.

Gyermekhalál a forróvízben.

Satu-Mare mellett,

Beltig köz-

ségben Marcitau János gazdálkodó Erzsike nevű leánya nagymosás alkalmával a forróvízzel telt üstbe esett. A szerencsétlen kisgyermek néhány órai szenvedés után meghalt.

Megöszült a rablótámadás hatása alatt. Lugoj mel-

lett Bugovet községben Dragoescu Miklós gazdálkodó házat éjszaka megtámadták, az ajtókat és ablakokat betörték. A gazdálkodó felesége annyira megijedt, hogy haja néhány perc alatt megöszült.

Az elfogadó aláírásával kell a váltókon a repülőbélyeget érvényteleníteni. A repülőbélyeg használatát ellenőrző bizottság rendeletet adott ki, hogy a váltókra alkalmazott repülőbélyegeket az elfogadó aláírásával kell érvényteleníteni. Amelyik váltón a bélyeg nincs ilyen módon érvénytelenítve, úgy tekintik, mintha bélyegezetlen volna. A hibáért a felelősséget a kibocsátó, a kedvezményezett és a váltótulajdonos egyetemlegesen viselik.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj-Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 30 lel.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Utazás a búzavetőmegtől a mindennapi kenyérig.

— Konopi Kálmán cikksorozata a Magyar Nép olvasói számára. —

Miféle betegségek érhetik a búzát?

Mester János uram, a gazdaköri elnök, aki mellettem ült, hozzám hajolt és megnyugtatót.

— Az idevalókat érdekli, amiket mondtam — sugta. — Csak a máshonnan valók sóhajtoznak.

Erre elmondtam, hogy melyek azok a tulajdonságai a búzának, amelyekre a búzaneemesítőnek különös figyelemmel kell lennie.

A nemesített búzáktól természetesen azt várják a gazdák, hogy bőven teremjenek. De vannak olyan fajták, amelyek némely különösen jó esztendőben nagyon nagy, néha 20 mázsát is meghaladó termést adnak, más rosszabb esztendőben azonban erősen visszaesnek más fajták mögé. A nemesítők és a gazdák is azokat a fajtákat becsülik meg leginkább, amelyek termésükben nem mutatnak nagy ingadozásokat. Az ilyen fajták különösen a rossz búzávekben kedveltetik meg magukat, amikor az országban kevés a buza, magas az ára és annak a gazdának, aki ilyen meg bízható hozamu búzát vetett, mégis van mit eladnia.

A fagyállóságot itt nálunk, ahol minden télen vannak erősebb fagyok, minden őszi búzafajtától megkivánjuk. A fagyállóságnak vannak fokozatai. Olyan buza, amelyik hótakaró nélkül huzamosabb ideig bírja ki a 20 foknál nagyobb hideget, aligha van. Azért az olyan vidékeken, ahol az ilyen nagy hidegek gyakoriak és a szél lefujja a táblák magasabb foltjairól a havat, vagy ahol a tél túlságosan hosszú és a hótakaró nagyon is vastag, nem is vetnek őszi búzát. Ilyen például Háromszék megye Nemere-járta vidéke. Az ilyen helyeken tavasz-búzát szoktak termelni. Háromszékben a Stephani szász nemesítő 71-es számú tavasz-búzája közkedveltségű. A szél-től jobban védett helyeken azonban ezeken a vidékeken is lehet őszi-búzát termelni.

A rozsdáállóság fontos követelmény azonban a vidékeken, ahol a rozsdabetegség gyakran szokott előfordulni. A buza rozsdabetegségének három fajtáját ismerjük: a fekete rozsdát, a barna rozsdát és a sárga rozsdát. Nálunk a fekete rozsdát a legveszedelmesebb, amely legtöbbszörre hideg és nedves tavaszok után következő forró júniusokban lepi meg a már erőfélben lévő búzáknak leveleit, de főleg a szalmáját, kalászát, sőt még a zöld búzaszemeket is. A barna rozsdát nem olyan veszedelmes, de sokkal gyakoribb és majdnem minden évben ellepi az iránta fogékony búzafajták leveleit és kis sárgásbarna foltokat képez rajtuk, amelyek később megfeketednek. A sárga rozsdát nálunk ritkán fordul elő, de ahol gyakori, ott igen nagy károkat okozhat. Ez a rozsdafajta világos sárga csíkok alakjában jelentkezik, a leveleken és a kalászokra is áttérjed.

Olyan buza, amelyik minden rozsdafajtaival szemben ellenálló, valószínűleg nincsen. Nálunk legfontosabb, hogy a fekete rozsdának álljanak ellen a fajták és azokat a fajtákat, amelyek nem ellenálló, csak azokra a vidékekre ajánlhatjuk, ahol ilyen károk nem szoktak előfordulni.

Vannak nemesítők, különösen Amerikában, akik az üszögbetegséggel szemben ellenálló búzafajtákat akarnak kitenyészteni. Ezt azért nem tartom nagyon fontos feladatnak, mert amint azt mindnyájan tudják, az üszög ellen más módon is lehet védekezni.

Üszögnek a buza háromféle betegségét nevezzük. A köüszög a búzaszemek belsejét teszi tönkre, amelyek lisztanyag helyett fekete porral: ennek a betegségnek szaporító sejtjeivel telnek meg. Ez ellen védekezünk a vetőmag esávázásával, amint azt minden rendes gazda meg szokta cselekedni. A repülő üszög azoknak a feketén kibuvó kalászoknak a betegségé, amelyeket kisebb-nagyobb számban találhatunk kikalászás után a búzában. Ez

ellen hathatósan védekezhetünk egy melegviz kezeléssel, amely azonban meglehetősen körülményes eljárás, úgy, hogy kisebb gazdák nem igen gyakorolhatják. De a nemesítők mentesítik vele a vetőmagjukat, úgy, hogy az ilyen mag utántermésében csak elvétve akad repülőüszkös kalász. Végül a golyóüszög ismét a szemek belsejét rongja meg, de az ilyen szemek közepe fehér. Ez a fehérség azonban nem liszt, hanem apró férgecskek gyülekezete, amelyeket nagytítóval jól meg lehet figyelni. Ezek a golyóüszkös szemek aprók, úgy hogy alapos rostálással ki lehet őket a vetőmagból választani.

A buza koránérősége igen fontos tulajdonság azokon a vidékeken, ahol a hőítés, a szemeknek hirtelen jött meleg és szárazság miatt történő megszorulása gyakori. Tehát főképpen alföldi vidékeken és Erdély melegebb fekvésű helyein. Másutt a későbbben érő fajták is beválhatnak.

A szalma erőssége ott fontos, ahol a buzát tápanyagokban gazdag földbe szokták vetni. Például here, bükköny vagy erősen trágyázott és korán betakarított kapások után. Más esetekben a gyöngébb szalmájú fajták is megfelelnek. Ezeknek az az előnye, hogy szalmájukat az állatok jobban szeretik, mint az erős szalmájukat.

Egyes gazdák a szálla nélküli, ugynevezett tarbuzákat, vagy ahogy néhol mondják, csőrőbuzákat szeretik, mert a pelyvájuk nem sérti a jószág száját, mint a szállás kalászu

buzák pelyvája. Ilyen fajtáink, sajnos, nincsenek azok között a nemesített buzafajták között, amelyeket termelésre ajánlhatunk. Ezek a tarbuzák ezidőszerint Európában leginkább a nyugati országokban vannak elterjedve, ahol az éghajlat enyhébb, a nyarak hűvösebbek, mint nálunk.

Az egész buzanövény tetszetősége nem olyan fontos követelmény, mint ahogy azok gondolják, akik nemesített buzafajtákat csak kiállításokon láttak és maguk nem foglalkoztak termelésükkel. Lehetnek igénytelenebb kinézésű fajták, kisebb kalászu, rövidebb szalmájú, apróbb szemű buzák, amelyek nagyobb hasznot hoznak, többet és jobbat teremnek, mint nagykalászu, magas növésű, nagyszemű fajták, amelyek a kezdő gazdát, sőt a kezdő buzanemesítőt is gyakran megtévesztik.

A buzafajták hektolitersulya főképpen a malmok szempontjából fontos tulajdonság, mert a tapasztalat azt mutatta, hogy 100 kiló buzából körülbelül annyi kiló fehér lisztet lehet kiörölni, ahány kiló a hektóliter sulya. Tehát egy mázsa idei termésű, rozsdaverte buzájukból valószínűleg csak 60 kiló lisztjük lesz és 40 kiló korpájuk. Ezért mi nemesítők, az átlagosnál rendszerint alacsonyabb hektolitersúlyt elérő fajtákat ki szoktuk selejtezni. De ezzel nem szabad túlzásba esnünk, mert nem mindig azok a buzák legjobbak más tekintetben is, amelyeknek legmagasabb a hektolitersulyuk.

Tegyük el gondosan a törkölyt. A törköly helyes eltevésére nem fordítanak kellő gondot. Pedig, ha a törköly nincs jól eltéve, a pálinka gyenge minőségű lesz. A kipréselt törkölyt kádakba, vagy félfenekű hordókba döngöljük be, arra vigyázva, hogy minél kevesebb hézag maradjon a bedöngölt szőlő-törköly között. Ha ugyanis a törköly között hézagok vannak, könnyen megecetesedik, vagy megpenészedik. A bedöngölt törkölyt agyaggal le kell tapasztani és az agyagréteg száradásakor keletkező repedéseket

állandóan be kell tapasztani. Az ilyen módon eltett törkölyből kiváló minőségű pálinkát lehet főzni.

Nagyon gyengén sikerült a szőlő- és gyümölestermés Salajmegyében. A lefoly szüretetek után megállapítható, hogy a Szilágyságban az idej szüret sokkal gyengébb, mint a tavalyi volt. A must minősége sem olyan, mint a tavalyi. Az árak nagyon alacsonyak. Literenként 2-3 lejt ígérnek a mustért. Ilyen árak mellett a gazdák nem tudják értékesíteni termésüket, mert a termelési költséget

sem kapják meg. A gyümölestermés is gyengén sikerült. A vidék híres almájából alig jut kivitelre. Csupán szilvában volt elég jó termés.

Tavaszi vetőmagkiállítást rendez az E. G. E. országrészünk fővárosában. Az E. G. E. 1937. évi február hó 21-27. napján

Clujon az E. G. E. székházában téli vetőmagkiállítást és vásárt rendez, mely méreteiben és jelentőségében tulajdonképpen fogja szárnyalni az E. G. E. összes eddigi hasonló téli vetőmagkiállításait. A februári vetőmagkiállítás és vásár tudni

valóit már szétküldte az E. G. E., hogy ezzel is már jóelőre hívja fel az érdekelt gazdaközönség figyelmét. A tájékoztatóban kéri az E. G. E. a vetőmagszükségletek összeírását is, hogy a kiállítás és vásárra bejelentett vetőmagvakból az egyleti és gazdaköri tagok szükségleteit első kézből leköthesse. A kiállításon bemutathatók az összes mezőgazdasági termények, takarmányfélék, ipari, olaj, fűszer stb. növények magva, konyhakerti, virág, gyógynövény stb. magvak. Tájékoztatót kívánatra díjtalanul küld az E. G. E. Cluj, Str. Muresan 10.

Ülésezett a mezőgazdasági hitelt bizottsága. A mezőgazdasági hitel újjászervezésének kérdésével foglalkozó bizottság tervezetben dolgozik, hogy a mezőgazdasági kölcsönök után járó kamatokat csökkenteni lehessen. A bizottság ugyanis arra a megállapításra jutott, hogy csak a kamatok csökkentése útján lehet a mezőgazdasági hitelt fellendíteni.

Tisztán rakjuk el a szüretelő edényeket. A szüretelő edényeket a szüret befejezése után azonnal meg kell tisztítani és tiszta állapotban kell eltenni. A szüretelő edények vasrészeit zománcofestéssel vonjuk be, hogy

a rozsdásodásukat megakadályozzuk. A szüretelő edények gondos megtisztítására fordítsunk különös figyelmet, mert ha ezt nem tesszük meg, néhány év alatt az edények tönkremennek.

Drágul az épületfa.

A puhafa és az épületfa ára köbméterenként 200 lejjel megrágult. A drágulás 12 százalékosnak felel meg.

Piaci árak Carei-ben.

Buza 415—420, kukorica 275—280, árpa 330—335, zab 275—280, napraforgó 410—415 lej mázsánként.

Terményárak Baia-Mare-n.

Buza 420—430, ókukorica 380—390, új kukorica 300, zab 260—270, árpa 220—250 lej mázsánként.

Terményárak Diciosánmartinban.

Buza 400, zab 220—225 lej mázsánként.

Terményárak a Banat-ban.

Buza 420—425, ókukorica 310, új kukorica 240, zab 260, takarmányárpa 300, sörárpa 320, moharmag 420, napraforgómag 420, tökmag 650, lucernamag 2600, lóheremag 2400 lej mázsánként.

Sajtó alatt van és november hóban megjelenik

Dr. Veress Endre történelvő

Báthory István király

e munkája, a XVI. század regényes, színesen megírt korrajza.

Nagy 8 rétü, közel 400 lapon, egykoru kezdőbetűkkel, csatarajzokkal és egészoldalas képekkel, köztük a nagy uralkodó színes reprodukcióban bemutatott arcképével. A külföldi levéltári kutatások alapján írt díszes munka Báthory István király életét (halálának 350-ik évfordulója alkalmából) *regényes korrajzban* mutatja be mindvégig lebilincselően érdekes, színes olyan előadásban, hogy mindkét nembeli ifjuság is lelki épüléssel olvashatja.

A könyv ára *előre jelentkezőnek* füzve csak 120 lej, díszes egyszíves kötésben 160 lej, mely összeget csak a könyv megjelenésekor, amiről külön értesítés jelenik meg, kell beküldeni. Bolti ára 40 százalékkal magasabb lesz. *Gyűjtők 6 előfizető után ingyen kapnak egy példányt.*

Jelentkezéseket elfogad a Minerva Müintézet Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Rendelje meg mielőbb ezt a kiválóan vonalkozású, rendkívül értékes könyvet!

A szerencse követi, ha zsebében van a SORSJEGYE

ami Önnek 200.— Lejébe került, az

1936 november 15-én

Egy MILLIÓ Lejnél többet érhet.

Vegye meg sorsjegyét idejében!

LOTERIA DE STAT.

IPARI TÖRVÉNY

November végéig meghosszabbították az iparigazolványok becserélésének határidejét.

Az iparügyi minisztérium rendelete szerint az iparrendelvények becserélésének határidejét november 30-ig meghosszabbították. A miniszter a rendelet indokolásában előadja, hogy sok iparos tájékozatlan volt abban a tekintetben, hogy mikor jár le a határidő és a meghosszabbítást ezért célszerűnek tartotta.

Más könnyítések is történtek az iparigazolványok és munkakönyvek becserélésével kapcsolatban. Az állampolgárság igazolására nem feltétlenül szükséges állampolgársági bizonyítványt benyújtani, hanem az állampolgárság igazolása történhetik születési, iskolai, katonai és választási igazolvánnyal is. Ez üdvös intézkedés, mert tudvalevőleg nagyon sok olyan román állampolgár él az országban, akiknek állampolgársági bizonyítványuk nincs.

A vasárnapi munkaszünet emlékünnepe.

Ezelőtt egy fél évszázaddal legtöbb országban még nem szentelték meg a vasárnapot kötelező munkaszünetté. A múlt század vége felé kezdték mindenfelé törvénybe iktatni a kötelező munkaszünetet. Romániában 1896-ban rendelték el a kötelező vasárnapi munkaszünetet. Az évforduló emlékére București-ben ünnepséget tartottak.

Az új törvény megnehezíti az iparossegédek önállóítását.

Az új ipartörvény előírja, hogy az iparossegédek csak úgy szerezhetik meg a mesterkönyvet, hogy ha munkakönyvüket előbb segédi könyvre váltják be. Ez az eljárás nagyon megnehezíti az iparossegédek önállósulását és ezért Szabó Béni, magyar képviselő emlékirattal fordult a munkaügyi miniszterhez, hogy a rendelkezést változtassa meg.

Ipari gimnáziumot állítanak fel Diciosánmartin-ban.

A megye székhelyének áthelyezése óta a Diciosánmartin-i vármegyeháza épületében magánemberek laktak. A lakókat közelebről kitelepítették, mert a vármegye székházában ipari gimnáziumot fognak elhelyezni. Terv szerint az ipari gimnázium még a folyó évben megkezdni működését. A város lakossága reméli, hogy az ipari gimnázium létesítése jó hatással lesz a város gazdasági életére.

Egy univerzális szer a fájdalom ellen. „Közlöm Önökkel, hogy a Togal-lal nagyon jó tapasztalataim vannak. Togalt rheumás fájdalmak ellen használtam s el kell ismernem, hogy a fájdalmak teljesen elmúltak. — Megkísérletem azután Togalt migrén (fejidegzsába) ellen szedni, itt sem maradt el a jó hatás, úgy, hogy a Togal azóta állandóan kéznél van a házamban, mint univerzális gyógyszer mindenféle fájdalmak ellen s azért is alkalmazzuk szívesen, mert csodálatosképen soha semmiféle mellékhatást nem vetünk észre, mint máskor más szerknél. Duschenek Elza, Temesvár.” — A Togal gyors és biztos hatása gyógyszer rheuma, köszvény, idegzsába és hátizomfájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és hüléses betegségek ellen. Togal kiválasztja a hugasavat, bakteriumölő, tehát a bajt gyökerében támadja meg.

Hol...

Erdőszéli házacsakában
Havasi kis kunyhócskában
Szerény kis polgári házban
Fényes uri palotában
Megtaláljuk egyaránt
A SPECIÁL zsebnaptárt.

EGY REKORD!

6 milliomos 5 hónap alatt

Vásárolják sorsjegyeiket bizalommal a
COLECTURA OFICIALA-nál Cluj, Str. Regina Maria No. 46.

Művelődés

A magyar nóta.

A röpke szárnyú kis dal
Nem tudod, hogy terem?
Megsúgom azt tenéked,
Ahogy én ismerem.

Elég egy lány mosolya,
Egy szó, egy csepp remény
S a szív dalos bokor lesz —
És kész a költemény.

Vagy egy álom, mely téged
Sokáig csalogat,
Majd köddé válva sír el
Szomorú dalokat.

A szellő hordja szárnyán,
Viszi a napsugár,
S dalolja kéz a kézben,
Sok ifjú, karcsú pár.

S zord téli, bús napokban
Hangos lesz a fonó.
Meleget hint a nóta,
A sohasem fogyó.

Aranyfonállal fűzi
Összább a szíveket,
Hogy soha ki ne haljon
Bennök

Virulj, virulj sokáig
Szép magyar nótafa,
Fakadjanak virágid
S ne hervadj el soha!

Feleki Sándor.

A borju-gyilkos.

A nántü-vidéki nép nagyon szegény.
Egy pár éve annak, hogy ott jártam.
Téli idő volt, havas, hideg, amilyen ugy
januárius táján illik, hogy legyen.
Nagyon el voltak keseredve a gazdák.
Hogyne, mikor a „borjú-gyilkos„ még a fa-
luba is követte áldozatait.
De hát kicsoda-micsoda ez a „borjú-
gyilkos“?

Mikor egy vadállatnak különösen meg-
tetszik egy bizonyos fajta zsákmány, akkor
az azt felkeresi a legvakmerőbben ott, ahol
találja. Még a kis nyavalyás rókának is meg-
van az a gyengéje, hogy a baromfi iránt ér-
zett nagy szerelmében kész bekullogni az ud-
varokba, ahol pedig a kuvasz miatt is nagy
veszedelemben van a bőre.

A farkas nem ilyen finnyás, nem ilyen
inyeskedő. Neki nagyon mindegy, hogy mivel
töltse meg feneketlen gyomrát, csakhogy meg-
töltse.

Nos, hát a nántüieknek kivételesen mégis
volt egy ilyen inyeskedő fenevadjuk.

Még nyáron kötötték meg vele az isme-
retséget. Egy nagy rettenetes barom volt az;
a kis pásztor, amikor először meglátta, a ka-
lapját is elhajította, hogy könnyebben futhas-
son. Mikor egy pár faluszéli gazda felkászó-
lódott, hogy ásóval s ócska mordállyal meg-
riassza a kelletlen vendéget: akkorra már le-
vágott egy gyönyörű borjút, jól is lakott be-
löle hamarosan, minthogy éppen az erdő szé-
lén, a csere közt történt a gyilkosság és így
nem kellett nagyon rejtőzködni.

S azóta el-ellátogatott két-három hétben
egyszer a falu környékére. Mintha tudta
volna a tapasztalt tolvaj, hogy a friss harag
mindig szívósabb üldözöt csinál az emberek-
ből, de egy-két nap múlva elmúlik az első
riadás és a hét végén már visszaáll lassan-
lassan a régi nyugalom.

Annyira megtetszett neki a borjúhús,
hogy megtörtént egyszer, hogy még a csikót
is menekülni hagyta és inkább egy gömbölyű
üszöre vetette magát. Pedig a világ vala-
mennyi farkasa már östermészetéből kifolyó-
lag is legjobban bolondul a csikóhús után.

Szegény nántüieknek valóságos rémök
volt ez a nyomorult borju-gyilkos.

Mikor azután késő őszt lett és a lábas jó-
szágot nem hajtották ki többet a mezőre, az
erdei legelőre: megnyugodott az aggódó nép.
No, hála istennek, tavaszig békében lehetünk
a borjú-gyilkostól, mondogatták.

Az pedig kapta magát s egy éjszaka be-
leszólott a nagy örömbé, megnyugvásba. A
faluszélien kiásott egy paticsfalu istállót és
megfojtotta benne a borjút.

Ez már igazán sok volt.

Most már tenni kellett valamit, mert leg-
közelebb már csak az az új dolog történhe-

ett, hogy a szörnyű fenevad betör a lakóházba és kiviszi a bölcsőből a szopós gyermekeket.

Raktak neki tört, ástak neki vermet, kiállott három kerülő lesre, még egy mozsár-ágyut is megtöltöttek ellene; az erdész sztrichnines vacsorával kínálta. Hiába! A hóhér megint csak olyankor jelentkezett, amikor senki se sejtette. Karácsony tájon ismételte a manipulációt a falu másik végén.

Vagy két héttel később kerültem én oda. Akkor már az egész környék lázadásban, forrongásban volt.

Egy vén kocsisom volt; őszbecsavarodott szép magyar ember, Vigályosnak hívták.

Azt mondja nekem Vigályos: no, ténsuram, majd mi avatkozunk bele a borju-gyilkosnak a dolgába. Itt van-e a bagaria-csizma? Huzza fel.

Az persze, hogy ott volt, de én el nem tudtam képzelni, hogy mit akar az öreg olyan rögtönösen! Hisz, csak nem tudta ott az erdőben, a farkas hazájában a járást?

— Mindegy az — azt mondja, tudja az öreg Vigályos, hogy mit csinál. Csak ne tesszen szólni senkinek egy szót sem; próbálunk valamit; ha nem üt be, legalább ne nevesse nek ki.

— Na, jól van öreg, ha csak a vállalkozáson mulik, én vállalkozom, de ha bolondot csinál kend, el lehet készülvén, hogy megdögönyözöm.

Vigályos csak mosolygott és dörmögött erre a fenyegetésre. A vén kujon vagy tizenöt évig erdőkerülő volt Hadikéknál, ott valami suskust csinált, elcsapták, azóta kocsisodik.

Rám adta bizony a bagariát, de még a báránybekecset is.

Ő csak a gubáját kanyarította a nyakába és nekikapaszkodott egy kampós juhászbottal a hegynék. Kivezetett az erdőszélre, ott meghurcolt egy nagy karikában a falu körül; szép friss hó volt, teleszórva mindenféle állatnyommal; vagy három-négy farkastalp is került elénk, abból Vigályos kiválasztotta a legnagyobbat (a bal első láb egy körme hiányzott) s elkezdett azon a nyomon vezetni, be az erdőbe.

No, ilyen módon se vadásztam én még farkast, de már csak hagytam az öregot, ki tudja, mit tervez! Hátha van valami gondolat abban a gubancos fejében!

KOMOLY KÉRDÉS!

**Miért lüri,
hogy
kinozza a**

**RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY
oldal, hát, gerincz, szűrás
szaggatás és keresztcsont
fajdalom?**

Mikor a csodás hatása

Spongillia

**FÁJDALOMŰZŐ CSÚZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS
BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!**

**ÁRA 00 LEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
és postaküldés • ODORHEIU •**

Volt bizony.

Mikor egyszerre egy pataknál eltűnt előtünk a nagy gaz között a nyom, Vigályos keresett egy lejtősebb tisztást, ahonnan körüljóról jó száz lépésnyire lehetett látni és annak a szélén beállott a csere mögé. Intett, hogy menjek oda mellé. Kérdezni akartam, hogy mit csinálunk itt; csak a szája tette a kezét és felhúzta a szemöldökét, ami azt jelentette, hogy most „csitt”.

Na jól van, hát én már azt sem bánom. Ha bolond voltam, hogy erre a vén bagolyra hallgattam, most játszom végig az egész komédiát.

Vigályos kihuzott a gubája ujjából egy-egy csomó szalmát, azt elrendezte szépen lábaim alatt, hogy a mozdulatlanságban meg ne fagyjam.

Vártunk.

Eltelt egy egész óra, akkor felkelt a hold. Egyszerre tündéri szép januári éjszaka lett, majdnem minden átmenet nélkül az estéből.

A tél halálos némasága terült el körülötünk. Nincs egy bogár, amelyik elzúgna a levegőben, nincs egy madár, amelyik egyetlen sikkantana; csak messze, a vágásban vakog, kuhukol a hold felé egy szomjas róka.

Ha nem lennék olyan rajongója a természetnek, kifagyott volna a lelkem ebben a sivar világban. Így, a nagy csodálat, amivel a tél szépségeinek adóztam, lelkesített, felmelegített.

Egyszer ráteszi kezét a vállamra Vigályos és odasug halkán, mint egy gondolat: „legyen csendesen, most kezdem!...”

Azzal egy nagyot lélegzett s két tenyerét horpadt formában a szája elé tette.

A következő percben úgy tetszett, mintha egy félesztendős borju bődült volna meg mellettem, tiszta, erős hangon. A csendes téli levegőben bizonyosan elhallatszott az egy negyedóránnyira, farkasfülnek egy félóránnyira is.

Nagyszerűen utánozta a borjubögést. Most már könnyen kitalálhattam, hogy mire gondolt az öreg Vigályos.

Tíz perc múlva megint megbödült, kétszer-háromszor egymásután. Még azt a szivó, tüdőbeteg hörgéséhez hasonló hangot se hagyta el, amit a szarvasmarha két egymást gyorsan követő megbödülés közt szokott hallatni.

Egy negyedórai hallgatás következett.

Egyszer csak a völgyben megzörrent a csere, mint amikor egy nagy állat tolakszik közte óvatosan.

Vigályos még egy utolsót bődült, halk, morgó, orrhangon, mint mikor a borju csak úgy zárt szájjal dünyög a takarmány láttára.

Nagyon érdekes volt a dolog, valósággal meglepett a vadászláz, bizonyosra vettem, hogy a közeledő, óvatosan lépkedő nagy vad a farkas, még pedig a tíz közül kilenc valószínűség volt rá, hogy a borju-gyilkos.

Egy darabig megint csend volt. A farkas

nyilván a patak haván közeledett, hogy ne csináljon lármát. A szél feléje fujt: szerencsénk volt.

Megint megérintette vállamat Vigályos. Odafordítom lassan a fejemet és követem tekintete irányát. A völgy szélén, vagy hatvan lépésnyire tőlünk egy nagy szürke fej meredt a kis sikságra. Erősen szimatolt.

Céloztam, ... löttem. A szürke fej eltűnt a bozótban.

Vigályos a lövés után megragadta a karomat és intett az ujjával, hogy *csitt*. Hallgatózott. A bokrok közt semmi nesz.

Akkor levette az öreg a kulacsot, amely sohasem hagyta el.

— No, ténsurkám, most pedig ígyünk, mert nagyon megszemjajtam a sok danolásban. A borju-gyilkos ugyanis a mienk már!...

Csak hagytam a vén iszákost, hogy megtömje feneketlen bendőjét; magam izgatottan rohantam a bozóthoz, ahol a nagy szürke fejre löttem.

Ott volt, holtan. A szemén hatolt be a gyilkos ólom. Soha nagyobb barmot farkasban nem láttam annál. A bal első lábáról hiányzott egy köröm. A nyomorult párát a borjubögés esalta a halálba.

A nántüiek másnap hálaadó misét szolgáltattak.

Bársony István.

Aproságok • Adomak

Emléktáblát kapott a gyufa feltalálója.

Irinyi Jánosnak, a gyufa feltalálójának a budapesti Emléktéren emléktáblát állítottak. Az ünnepi szónok kiemelte, hogy Irinyi János nemcsak a magyar népnek tett nagy szolgálatot. Felfedezése az egész világra nézve áldást jelent.

Magyar kivándorló család szerencsése.

Egy Bodnár nevű magyar származású, braziliai bányamunkás szerencsétlenség áldozatául esett. Bodnár felesége a braziliai magyar konzul segítségével hajójegyet szerzett,

hogy Magyarországra visszautazzék. A hajón az asszonynak gyermeke született, mire a hajó utasai gyűjtést rendeztek számára. A gyűjtés alkalmával 150 ezer lej értékű pénzösszeg gyűlt össze. Az összeget szép ünnepség keretében adták át a hajón az asszonynak, egyidejűleg megtartották a gyermek keresztelőjét is. Minthogy Bodnárné olaszországi hajón utazott, a gyermeket Viktor Emánuel olasz király nevére keresztelték. Mikor a hajó a trieszti kikötőbe érkezett, közölték az asszonnyal, hogy a hajóstársaság, amelyiknek hajóján utazott, fiát, ha felnő, alkalmazni fogja. Az asszony szerencsése azonban még ezzel sem ért vé-

get. A hatóságok tudatták vele, hogy letelepedhetik Olaszországba és ott az olasz állam védelmébe veszi.

Litvániában olcsó a vaj!

Litvánia kocsikenőcs szükségletét külföldről szerzi be. A szállítási díj és a nagy vám miatt azonban a külföldi kocsikenőcs Litvániában nagyon drága. A gazdák ezért a kerekek kenésére használják a vajat. Ez az eset újabb bizonyíték amellelt, hogy a világ gazdasági életének szekere nem halad rendes uton.

Bácskai lakzi.

Kay Rózsi, bácsalmási leány férjhezmenetele alkalmával szü-

lei heted-hétországra szóló lakodalmat rendeztek. A lakzira ezer embert hívtak meg. A lakodalmi ebédet és vacsorát a kilenc leghiresebb bácskai főzőasszony készítette el. Három tehent, hat borjut, 420 szárnyast és nyolc mázsa sulyu disznót vágtak le. A vendégek öt mázsa kenyert és tíz mázsa süteményt fogyasztottak. 130 veder bor és ezer üveg szódavíz fogyott el. Az ebéd tíz, a vacsora hét fogásból állott.

A kanári madár ünnepe.

A sárgaszínű kanári madár legelterjedtebb szobai madarunk. A kedves madarat 1536-ban hozták be Európába. Így éppen 400 évvel ezelőtt került hozzánk a kanári madár. Érdekes, hogy a kanári madár fogásban tanult meg énekelni. A vadon élő madarak nem tudnak szépen fütyölni. A magyar kanári tenyésztők nagyon híresek, mert kitenyésztették az olyan kanárit, amelyek a Hunyadi-induló dallamához hasonló dalt tud fütyölni.

Emeletes vonat Németországban.

Németország egyik legforgalmasabb vasúti vonalán emeletes vasúti kocsik közlekednek. Az emeletes vonatot villamos áram hajtja és óránként százhusz kilométeres sebességgel halad.

A fogkefe feltalálása.

Az első fogkefét 1786-ban gyártották. Öt év telt el, amíg a fogkefe használati cikké vált. Sajnos, a fogkefe még ma sincs annyira elterjedve, amint megérdemelné. A fogaknak fogkefével való mosása ugyanis a legbiztosabb mód a fogak építésében tartására és a betegségek okozó fertőző csirák kiirtására.

Böles felelet.

A végrehajtó így szól a gazdához:

— Ha nem fizeti ki adóhátalékát, elveszem a szamarát.

A gazda fejcsóválva feleli:

— Kár lenne magáért, mert kap még leányt is, mért venné el a szamaramat.

Igaza van...

— Igaz, hogy a férje magában beszél, amikor egyedül van?

— Ezt nem tudom, mert még sohasem voltam mellette, amikor egyedül volt.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, a felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt) könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. — Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

A. Z. Ujabbban nagyon sokan nevelik a diófát eredeti helyén magról. Igaz, hogy az ilyen diófa rendszeren csak tíz-tizenkét éves korában kezd teremni (az oltott néha már hat éves korában termést hoz), azonban a magról nevelt diófa sokkal egészségesebb és bővebb termést hoz, mint az oltott, vagy többször átültetett fa. Átültetésnél ugyanis a diófa hosszu, főgyökere rendszeren elszakad és ez a fa táplálkozásában zavarokat okoz. Ha tehát maga akarja nevelni a diófát, ajánljuk, hogy a magot vessze a diófa eredeti helyére. A vetést

összel végezze el, mert az őszeletett mag rendszeren jól csírázik tavasszal.

S. E. Folyó hó 2-án, vett b. levelére válaszukat az alábbiakban adjuk meg:

A községeknek költségvetésük fedezetére az 1936. évi közigazgatási törvény 184., 185., 186., 193., 194. és 195. szakaszai, valamint a törvény függelékét képező táblázat 3., 4., 5., 12. és 35-ik pontjaiban foglalt következő községi pótdadókat és illetékeket (takszát) van joguk kivetni:

1. A törvény függelékében előírt pótdadókat és illetékeket.

2. Az éjjeliőrök fizetésére szükséges összegeket, melyek nem haladhatják meg családonként és évenként az 1000 lejt.

3. Az állami adó utáni pótdadót, melynek mennyiségét az adótörvény határozza meg.

4. Amennyiben a rendes kiadások a 3. pont alatti bevételből nem lennének fedezhetők, a községek átmenetileg a pótdadó után is vehetnek ki kiegészítő pótdadót.

5. A község (lakosság) érdekében létesített szolgálatokért.

6. Cégtábla utáni illetéket, személynémet utáni községi taxát, állati erővel huzott járművek, vadász és luxus kutyák és végül a tüzoltás érdekében szükséges illetékeket.

Ami a természetbeni közmunkát illeti, a közigazgatási törvény 61-ik szakaszának n. pontja értelmében a községi bíró jogosult a lakosságot közmunka teljesítésére kötelezni, ez különösen közveszélyek esetén (tűzvesz., árvíz, hófúvás) veendő igénybe.

Miután levelében jelzi, hogy a pótdadó és takszák kivétele ellen felebbezett, de azt visszautasították, további jogorvoslattal nem élhet.

K. L. Nem ajánljuk, hogy orvosi ellenőrzés és kellő felkészültség nélkül most, a téli évszakban megkezdje a nyitott ablak mellett való hálást. Ehhez előre kellett volna edzenie magát a melegebb nyári hónapok alatt. Ha azonban mégis akar valamit tenni, hogy hálószobájának levegője ne legyen felszagosan meleg és száraz, mérsékelje a szobában a fűtést. Ezen a téren különben is nagy

hibák történnék nálunk, főképpen a nép körében. A szellőzetlen, tuftított szobában való alvás sokféle betegség alapját veti meg.

F. Z. A mézélő növények közül ujabbán nagyon felkapták a japán akácot, vagy szoforát. Sajnos azonban a mi hideg éghajlatunk alatt, különösen fiatal korában könnyen elfagy. Hibája, hogy csak 10—12 éves korában kezd virágozni. Ajánljuk, hogy ültesse a jól bevált akácot, hogyha pedig nagyon bőven virágozó fával akarja méheit ellátni, ültetheti a csörgőfát. Általában arra figyelmeztetjük, hogy a külföldi szaklapok által ajánlott mézélő bokrokat és fákat csak alapos elbírálás után ültesse, mert azok közül nálunk sok nem válik be.

Cs. G. A. Megkaptuk szíves sorait és a levélhez mellékelt istálló alaprajzot. Teljesen egyetértünk Önnel abban, hogy a trágyaló elvezetésének kérdése a legfontosabb nézőpont kell, hogy legyen az istálló építésénél. Nemcsak az istálló levegője sokkal jobb, ha a trágyaló elvezetése tökéletes, hanem a trágya is sokkal jobb minőségű lesz, ha sok trágyaléval öntözzük. Sajnos a beküldött tervrajzot nem tudjuk lapunkban leközzölni.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőikért:

K. D. J. Sarmásag, P. I. Estelnic, B. M. Cusmed, Cs. F. Racosul de sus, M. J. Beius Uileac. Sz. F. Filpisul Mic.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Előző számainkban közöltük, hogy az 1937. évi könyvnapárunkat minden előfizetőnek megküldjük, ha előfizetéseiket f. év végéig számitva kifizették, vagy legkésőbb november végéig beküldik. Ezen esemben biztosítjuk a naptárt részükre, tehát minden hátrálékos előfizető igyekezzék rendezni előfizetését, mert ezen esemben a naptárhoz még ez év folyamán

hozzájut. Akik később fizetik a díjat, csak abban az esetben juthatnak hozzá a naptárhoz, ha készletünk még tart. Ennélfogva a kiküldött póstautalványok felhasználásával küldjék be a hátrálékosok az ott feltüntetett összeget s ez esetben, mint említettük, a naptárhoz feltétlenül hozzájuthatnak. A naptár megjelenési idejéről lapunkban értesítjük olvasóinkat. Figyelmeztetjük azon előfizetőinket, akik nagyobb összeggel vannak hátrálékban, hogy igyekezzenek a pénz beküldésével, mert ha a hátrálékot rövid időn belül nem rendezik, kénytelenek leszünk részükre a további lapküldést megszüntetni.

Cs. F. Racosul de sus. Köszönjük a bejelentett új előfizetőket. Kérjük értesítését, hogy milyen ajándékkönyvet küldjünk meg címére.

B. F. p. sóbánya. Jó verseket szívesen fogadunk el közlésre. Láthatlanban nem tudjuk az Ön verseit elbírálni. Küldje be a legjobbakat.

Cs. G. A. Beküldött versei nem felelnek meg.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: B. S. Câmpia Turzii 150 (r. 1936. dec. 31-ig), L. S. Aita Mare 425, Ag. ev. Egyh. Tariungeni 155, M. A. Biefalău 150, I. J. és M. L. Mănăstur 610, F. J. Teius 150, N. F. Filia 200, P. A. sütő Racosul de sus 150, B. J.-né Covană 150, M. J. Chendul Mare 150, Sz. D. Gheorgheni 150, F. S. Sft. Gheorghe 150, T. L. Dragsina 150, B. L. Osorheiu 150, V. F. Istrau 155, Id. H. J. Moftinul Mare 155, Cs. J. Varias 155, V. B. Varsand 155, G. K. Papiu-Ilarian 85, A. L. Mihai Viteazul 155, Sz. D. Eliseni 150, Sz. A. Sighet 300, Sz.

M. Eliseni 220, a könyv elküldve, I. L. Vargata 225, N. L. Chepet 225, Sz. B. Dej 150, Sz. S. Arpasel 155, Sz. J. Turnu 155, Özv. Sz. O.-né Adoni 155, E. F. F. Capleni 365, K. K. Simion 155, S. J. Silindru 120, K. L. Tasnad 155, O. L. Tormac 963 (a könyv elküldve), T. K. Tarian 175, B. S. Faget 150, S. P.-né Amati 175, B. J. M.-é Bologia 155, A. P. Mugeni 155, Cs. S. Pietroasa 220, U. J. Filias 115, I. J. Fizes 500, L. J. Jadani 155, V. S. Odorheiu 672, K. J. Cehul-Silvaniei 155, Özv. B. L.-né Câmpia Turzii 155, R. K. J. Santion 150, N. L. Abrud 155, K. K. Baleni 155, T. J. Zizin 300, N. L. Beta 33 Lej.

Aprohirdetések

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészecskéik javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. Baumgarten Géza, Târgu-Mureș, Str. Calarașilor No. 19.

Mezőgazdasági és sárvári tejjgazdasági szakiskolát végzett, gőzgépekről szakvizsgázott, 40 éves gyermektelen egyén, gyakorlattal állást keres. Horváth Zoltán, Urziceni jud. Sălaj.

Hirdetmény. Az Avrămești községi „Transsylvania” Tejszövetkezet (Odorheiu megye) folyó évi december hó 6-án, d. u. 2 órakor tartja nyilvános árverését, melyen az 1937. évben termelendő összes vajmennyiségét a legtöbbet ígérőnek szerződésileg eladja. Az árverési feltételek a szövetséget irodahelyiségében minden nap d. e. 10 óráig megtekinthetők. Igazgatóság.

Őszi szállításunk

megkezdődött. Kérjük árjegyzékünket és idejében rendeljenek.

Ambrosi, Fischer & Co. RT Aiud, Jud. Alba.

Régi jó idők...

Madrid körül nemzeti felkelő csapatok és a Madridot védő kormánycsapatok között véres harcok folynak. A spanyol főváros gyönyörű utcáin testvér gyilkolja a testvért. A borzalmas spanyol testvérháború ezzel utolsó tejezetéhez érkezett. Reméljük, hogy nemsohára a megpróbáltatott spanyol népre jobb idők következnek.

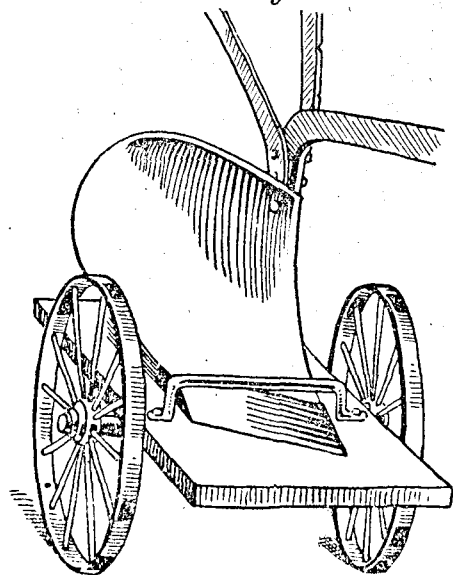
Képünkön bemutatjuk, hogy a „rég jó idők”-ben milyen vidám élet volt Madrid utcáin. Az utcai táncosnő táncában gyönyörködtek az utca népe.

Tanuld meg!

Taligán kell szállítani az ekét!

Az ekét a munkahelyre és a munkahelyről haza, az újabb rendeletek szerint nem szabad csusztatva, vagy kabalán szállítani. Ezért a gazdának kellemetlensége lehet a rendfen-

tartó hatóságokkal, ha ekéjét az uton csusz-
tatja. Ajánljuk tehát a gazdáknak, hogy ilyen
helyeken, amelyek kövezve vannak, kis taligán
szállítsák az ekét. Mellékelt képünkön bemu-

tatjuk a házilag könnyen elkészíthető ekeszállító taligát. Elkészítése nem kerül sokba, mert minden gazdaságban vannak használatlanul heverő, régi kerekek. De még ha valami csekély összeg rá is megy készítésére, megéri, mert az esetleges büntetés sokkal több pénzbe kerül a gazdának, mint a taliga ára.

Háziszer égési sebekre.

Az égés és forrázás által keletkezett sebekre kitünő szer a háziszappan. A szappant éles késsel pehelyszerűre kell vagdalni és a beteg testfelületre kell helyezni. Ezután kötést teszünk a szappanra, hogy az a seben maradjon. A szappan a sebet meggyógyítja, sőt szappan alkalmazása után gennyesedés és varasodás sem szokott fellépni.

Jó szer hűlés ellen.

A télbe átmenő, hűvös időjárás nagyon sok betegség okozójává válik. Különösen sok ember betegszik meg ilyenkor hűlésben. A hűlés és nátha kifejlődését meg lehet akadályozni, ha idejében glicerint alkalmazunk. Ha valaki érzi, hogy orrában, vagy a garattájékán nyálkahártyája száraz, (ez a kezdődő hűlés biztos jele) szívjon fel orrába kevés glicerint. A glicerin megakadályozza a gyulladást a hűlés kifejlődését.

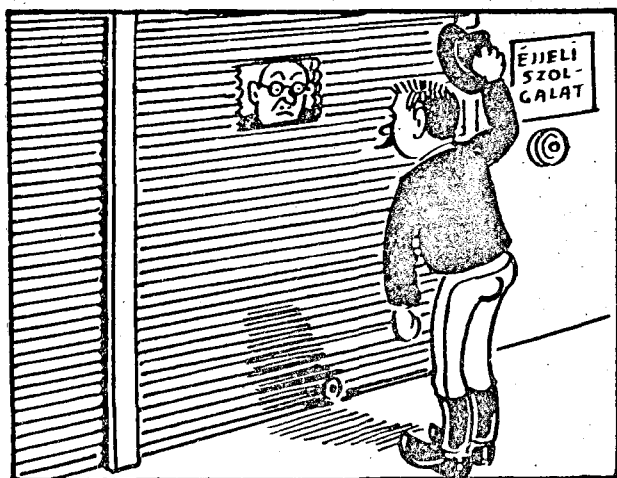
„Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Ezüst alma, arany dió,
Azt szeresd csak, mi szép, mi jó.
Annál, aki erre vágyik,
A Magyar Nép nem hiányzik.

Ablaktakarítás félen.

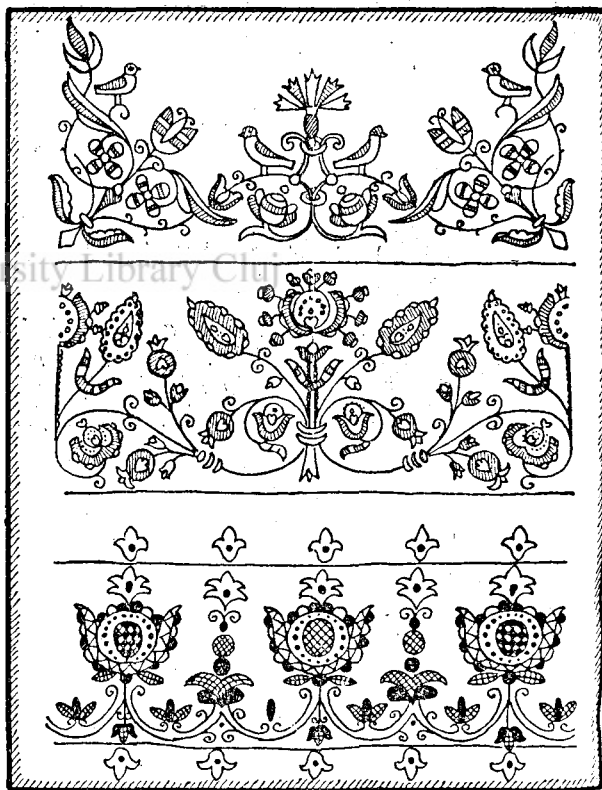
Télen az ablaktakarítás nehéz, mert a nedves ablaküvegek nehezen száradnak. Ha a takarításhoz használt vízbe kevés denaturált szeszt öntünk, a takarítás sokkal gyorsabban megy, mert a mosó víz nem fagy meg és a nedvesség hamarabb szárad fel az üvegtábláról.

Éjjeli látogatás a patikában.

- Mit óhajt ilyen későn gazduram?
— Adjon nekem altatószert, mert nem tudok elaludni.
— Van receptje?
— Nincs.
— Sajnos recept nélkül nem adhatok altató orvosságot.
— No akkor adjon legalább valami port a bolhák ellen, mert azok miatt nem tudok aludni.

A magyar díszítés alapformái.

Régi székely varrottasokról mutatunk be díszítéseket. A székely díszítés szereti kiemelni a virág szárát, nem tulságosan tömött, szívesen használja az összeálló csoportosítást. 2–3 elem csoportot változtat egyszerűen, világosan és rendkívül izlésesen.

Színezésben is egyszerű, nem használ sok színt.

Olvaszátok a Magyar Nép könyveit